

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως το κατ' ελάχιστον παιδικόν περιοδικόν σύγγραμμα, ελθείν κατασχόν εις την χώραν τινόν διαφωτισίας και υπό του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ως ανάγνωσμα άριστον και χρησιμώτατον εις τούς παίδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ	
Εσωτερικῆς	Εξωτερικῆς
Ετήσιος . . . . . 80.16.—	Ετήσιος . . . . . 80.25.—
Εξάμηνος 8.50	Εξάμηνος . . . . . 13.—
Τριμηνος 4.50	Τριμηνος . . . . . 7.—
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησίᾳ, δολάρια 4	

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ. 1879

ΚΑΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΚΟΥΣΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἐσωτερικῆς, λεπτα, 40 Ἐξωτερικῆς, λεπτα, 50

Φύλλα προηγουμένων ἐτηδύ διατίθηται.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδος Ἐδριανίδου ἀρ. 88 παρὰ τὸ Βασιλειεῖον

Περίοδος Β'. — Τόμος 28ος Ἐν Ἀθήναις, 18 Σεπτεμβρίου 1921 Ἔτος 43ον. — Ἀριθ. 43

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΒΕΛΟΝΤΗΣ

(ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'. (Συνέχεια)

«Τὸ ἴδιο βράδυ ἔγινε δεκαπέντε, γιατί ἔπιασα, λέει, τὸν Ρώσο ἐκεῖνο ποὺ ἦταν, λέει, συνταγματάρχης καὶ γιατί πολέμησα, λέει, σὰ λιοντάρι.»

«Πρέπει νὰ ξέρετε ἀκόμα πὺς ὁ λοχαγὸς μοῦ χάρισε τὴν ὀκτάρα. Κι' ὁ Ἀυτοκράτωρ εὐχαριστήθηκε τόσο ἀπ' ὅλους μας, ὥστε μᾶς ἔγραψε ἓ ἕνα χαρτί: «Στρατιώτῃ, εἶμαι εὐχαριστημένος ἀπὸ σᾶς!»

«Μὰ κι' ἐγὼ εἶμαι εὐχαριστημένος. Καὶ οἷς χαιρετῶ ὅλους πέρα — πέρα.»

Ἀθανάσιος Γκιρμπαλέ
Δεκανέας τοῦ 8ου λόχου τοῦ 9.ου Συντάγματος τῆς γραμμῆς.

Μετὰ τὴ μάχη τοῦ Ἀουστερλίτς, ὁ Ναπολεὼν πιά ἀποθεώθηκε. Μπήκε ζωντανὸς στὴν ἱστορία, στὸ θρόνο. Κι' ὄχι μόνο ἡ Γαλλία, παρὰ κι' ὅλος ὁ κόσμος τὸν ἐθαύμαζε.

Ὁ Γιάννης Καρδινιάκ ἀίσθανάταν αὐτὸ τὸν ἐνθουσιασμὸ ζωηρότερ' ἀπὸ τὸν καθένα.

Ἐίχε ἀρχίσει πιά νὰ βγαίνει ἔξω. Καὶ τὴν Πρωτοχρονία τοῦ 1806 πῆγε νὰ ἰδῆ τίς ἐθνικὲς σημαίες, ποὺ εἶχε κυριεύσει ὁ γαλλικὸς στρατός.

Ὁ Ναπολεὼν πῆς εἶχε στείλει στὸ Παρίσι κι' εἶχε διατάξει νὰ τίς μοιράσουν στὸ Δημαρχεῖο, στὴ Γερουσία, στὴ Βουλὴ καὶ στὴν Παναγιὰ τῶν Παρισίων.

Ἐκάτον εἴκοσι ἦταν ὅλες. Καὶ μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε πὺς υποδέχθηκε ὁ λαὸς αὐτὰ τὰ τρόπαια τοῦ Ἀουστερλίτς καθὼς καὶ, λίγο ἀργότερα, τὴ Μεγάλῃ Στρατιά.

Τὸν ἴδιο μῆνα, στίς 26, ὁ Ναπολεὼν γύρισε στὸ Παρίσι, ἀφοῦ ἐπέβαλε στοὺς

Συμμάχους τὴ συνθήκη τοῦ Σαιμπρὸν καὶ διοργάνωσε τὴ Συνουσιότητα τοῦ Ρήνου, ποὺ ἔδινε τὸ θρόνο τῆς Νεαπόλεως στὸν ἀδελφὸ τοῦ Ἰωσήφ καὶ τὸ θρόνο τῆς Ὀλλανδίας στὸν ἀδελφὸ τοῦ Λουδοβίκο.

Στὸ κορψάκι πῆς τῆς δόξας του, ὁ Ναπολεὼν, χωρὶς νὰ παραβελήσῃ καθόλου τὰ στρατιωτικὰ, ξανάπῃρε ἀπὸ χεῖρα του ὅλη τὴν ἐξουσία κι' ἀρχισε τὰ μεγάλα ἔργα τῆς εἰρήνης. Στὸ Παρίσι, ἐξοικολογήθηκε ἡ κατασκευὴ τῶν

μῆς. Ἐγείναν ἐπίσης τὰ σχέδια γιὰ δύο θρησκευτικὰ Ἀψίδες, τοῦ Καρρουῆλ καὶ τοῦ Ἀστέρου.

Τὸ ἴδιο ἔτος 1806 ἰδρύθηκε τὸ Πανεπιστήμιο (Université) καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἀκαδημαϊκῶς ἡ Γαλλικὴ Γράμματα, συμπληρώθηκαν οἱ Γαλλικοὶ Κώδικες, ἔγιναν δρόμοι καὶ νουρῆγοι ἓ ὅλο τὸ Κράτος. Τελουσιάντων ὁ Ναπολεὼν εἶχε ἀναπτύξει μιὰ δραστηριότητα μοναδική. Ὅλη ἡ Εὐρώπη ἐξήλασε τὴ Γαλλία γιὰ τὸν κυβερνήτη της.

Ἡ Ρωσία κι' ἡ Αὐστρία, νικημένες, δὲν τολμούσαν ἀκόμα νὰ σηκώσουν κεφάλι. Ἡ Πρωσία ὅμως εἶχε ἀρχίσει νὰ ἐξοπλιζεταὶ κρυφά.

Ὁ Ναπολεὼν τὸ ἤξερε καλά κι' ἔπαιρνε τὰ μέτρα του, γιὰ νὰ μὴ βρεθῆ ἀπροετοιμαστος... Ὡς τὸν Ἰούλιο τοῦ 1806, μερικὰ διπλωματικὰ ἐπεισόδια ἀνάψαν πάλι τὰ πόθη. Στὸ Βερολίνο ἔγινε διαδηλώσεις ἐναντίον τῆς Γαλλίας κι' ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσίας φανερὰ πιά ἐτοίμαζε τὸ στρατὸ του.

Ὁ Γιάννης Καρδινιάκ, γιατρεμένος τώρα στὴν ἐντέλεια, εἶχε ἀναλάβει τὴν ὑπηρεσία του στὸ 1ο τῶν Γρεναδιέρων τῆς Φρουρᾶς.

— Ὡ, αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν θὰ μείνω ἀπρακτός! ἔλεγε μὲ χαρὰ στὸν Ζάκ Μπαγιό.

Καὶ πραγματικῶς.

Τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου, ὁ Ναπολεὼν πῆγε νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὸ 1ο τῶν Γρεναδιέρων. Καὶ μετὰ τὴ λεπτομερῆ ἐπιθεώρησιν, ὅς τὰ καρφία τῶν ἀρβυλῶν, τοὺς εἶπε:

— Ποιὸ ὄρατα! Φεύγετε αὐριο. Δὲν οἶσ μείνει παρὰ τὰ πόνομα, γιὰ νὰ ἐτοιμασθῆτε καὶ νὰ ποχαιρέθησῃτε.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ Γιάννης, ἀφοῦ ἀποχαιρέτησε τρυφερὰ ὅλους τοὺς δικούς του, ἔφυγε ἀπὸ τὸ Παρίσι μὲ τὸ σύνταγμα του.

Ὁ Μπέλ — Ροῦ κι' ὁ Λαράμε πῆγαν νὰ ἰδοῦν τὴν ἀναχώρησίν του. Καὶ τὴ στιγμή ποὺ περνοῦσε ἀπὸ μπροστὰ τοὺς ὁ νεαρός ὑπολοχαγός:

«Τὸν ζαλιζὼ μὲ μιὰ κοντακιά...» (Σελ. 323, πτ. α.)

Γέφυρα τοῦ Ἀουστερλίτς, κι' ἀρχισο νὰ κτιζεταὶ ἄλλη μιὰ, ποὺ θὰ ὀνομαζόταν, ὅπως ὀνομάζεται ἀκόμη ἀήμερα, Γέφυρα τῆς Ἰένας.

Μὰ τὰ κανόνα, ποὺ εἶχαν πάρει ἀπὸ τὸν ἐχθρὸ, κατασκευάσθηκε ἡ περίφημη ἐκείνη στήλη τῆς Πλατείας τῆς Βανδώ-

προκυματῶν τοῦ Σηκουάνα. Ἡ γέφυρα τοῦ Βοτανικοῦ Κήπου ὀνομαζήθηκε

—Το νού σου, Καρδινάκι! τοῦ φώναξε ὁ Μπέλ—Ρόζ. Θυμῶ τοῦ Ἐνάτο καὶ τὸν Βερναρδίε!

—Ζήτω ὁ Αὐτοκράτωρ! τοῦ φώναξε ὁ Λαραμέ.

Κι' οἱ δύο ἀπόμαχοι ἐμείναν ἐκεῖ ὡς ποῦ πέρασε ὅλο τὸ σύνταγμα. Ἀκίνητοι, μὲ δακρυσμένα μάτια καὶ μὲ κάποια ζήλεια, κοιτάζαν τὸν θαυμάσιο ἐκεῖνο στρατὸ ποῦ δὲν μπορούσαν πιά νὰ τὸν ἀκολουθήσουν κι' αὐτοὶ καὶ ποῦ, ὑστερ' ἀπὸ ἕνα μῆνα, θάμπηζαν, πίσω ἀπὸ τὸ Ναπολέοντα, στὸ Βερολίνο...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'

Στὸ Ἐπιτελεῖο τοῦ Αὐτοκράτορος

—Καλὴ ἡ ἰδέα τοῦ Κουρεμένου, νὰ μᾶς βάλῃ νὰ ταξεύδουμε μιάμᾶσι!

Ὁ γρεναδιέρος Ζιμπέρμαν, — ἕνας Ἀλατός ψηλὸς δύο μέτρα, — τελείωσε τὴν παρατήρησίν του αὐτὴ μ' ἕνα ζωηρὸ «Ζήτω ὁ Αὐτοκράτωρ!» Ἐπειτα κτύπησε τὸ τακμᾶκι του κι' ἄρχισε νὰνάβῃ τὴν πῆλα του.

—Δὸς μου καὶ μὲνα φωτιὰ, τοῦ εἶπε ὁ δεκανέας Καγκκαλό.

—Ὅριστέ!

—Ἐ, δὲν ἦταν καὶ τόσο καλὴ ἡ ἰδέα τοῦ ἀμαξιτοῦ παρατήρησε τότε ἕνας ἄλλος γρεναδιέρος, ὁ μασσαλιώτης Καμπροστόλ. Ἐπῆσαν τὰ γεφρά μου ἀπὸ τὰ τινάγματα.

—Δύσκολος εἶσαι, παιδί μου! ἀποκρίθηκε ὁ Καγκκαλό. Προτιμοῦσες νὰ πᾶς πεζός; Τότε θὰ παραπονέσουν πῶς τὰ λουριά σου κόβουν τοὺς ὤμους. Ἄμ δὲν συλλογίζεσαι τὰ παπούτσιά σου γλυτώνεις;

Οἱ δέκα γρεναδιέροι, ποῦ ἀποτελοῦσαν τὸ φορτίο τοῦ ἀμαξιτοῦ, ἄρχισαν νὰ γελοῦν μὲ τὸ Μασσαλιώτη. Κι' ὁ Γιάννης, ποῦ καθόταν μπροστά, ἔνα δεκάκι ἄχυρα καὶ ποῦ εἶχε ἀκούσει ὅλη τὴν ὁμιλία, γελώντας κι' αὐτός, εἶπε:

—Ὁ Καγκκαλό ἔχει δίκιο. Πήρατε καθένα ἀπὸ τρία ζευγῆ παπούτσιά. Πρέπει νὰ τὰ διατηρήσετε γιὰ τις πορείες στὴν Πρωσία κι' ὁ Αὐτοκράτωρ ἔκοψε καλά, ὅπως πάντα. Ὅπως δὴποτε, ἂν ἐνοχλήσαι νὰ πηγαίνῃς μιάμᾶσι σὰν πρέσβυς, σοῦ δίνω τὴν ἀδεία νὰ κατεβῆς. Πρόσεξε μόνον νὰ μὴ μείνῃς πίσω, γιὰτὶ θὰ σε κηρύξω λιποτάκτη.

—Καὶ μπορῶ νὰ τρέχω σὰν τὰμᾶσι; εἶπε τρομαγμένος ὁ Καμπροστόλ.

Οἱ ἄλλοι ἔβαλαν πάλι τὰ γέλια.

Πραγματικῶς τὰμᾶξια ἐκεῖνα ἔτρεχαν μὲ μεγάλο κρότο καὶ μὲ ταχύτητα τριῶν-τεσσάρων λευγῶν τὴν ὥρα, σηκώνοντας πυκνάτα σύννεφα ἀπὸ σιδή. Τέσσαρα ρωμαλεὰ ἄλογα ἔσειρναν τὸ καθένα κι' οἱ χωρικοὶ ποῦ τὰ ὠδηγοῦσαν, τὰ ἔκαναν νὰ τρέχουν βλοῦνα περισσότερο, μὲ τὰ καμτοῖκια ποῦ κροτούσαν στὸν ἄερα σὰν τρυφεράδι.

Ναί, ἡ Αὐτοκρατικὴ Φρουρά, ἀπὸ τρεῖς χιλιάδες γρεναδιέρους, ἐταξεύεθε μιάμᾶξια. Ἦταν ἰδέα τοῦ Ναπολέοντος.

Ἐκρινε πῶς, στὸν πόλεμο, ὁποῖος κερ-

δίξει καιρό, κερδίζει σχεδὸν πάντα καὶ τὴ νίκη. Καὶ μὲ τὴ συνήθισμένη του ἀποφασιστικότητα, εἶχ' ἐπιτάξει ὅλα τὰναγκαῖα ὄχηματα γιὰ τὴ μεταφορὰ τῶν ἐπιπέλων του.

Μὲ πόση ἐκπλήξη, καὶ μὲ πόσο θαυμάσιο ἔβλεπαν οἱ χωρικοὶ νὰ περνᾷ ἡ ἀτελείωτη ἐκστὴν-πομπὴ τῶν ἀμαξιτῶν, ποῦ ἦταν φορτωμένα στρατιῶτες! Καὶ τί νοστιμόλογα ἀκούγονταν, ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος κι' ἀπὸ τὸ ἄλλο, στὸ γοργὸ αὐτὸ πέρασμα!

Ἔτσι, ἡ ἕξ μέρης, ἡ Αὐτοκρατορικὴ Φρουρά ἦταν στὸ Ρήνο. Οἱ στρατιῶτες τότε πέζεψαν, οἱ αξιωματικοὶ καθάλιεσαν τὰλόγα τους κι' ὁ στρατὸς ὅλος μπήκε στὴ Γερμανία.

Ὁ Ναπολέων εἶχε προετοιμάσει τὴν καινούργια αὐτὴ ἐκστρατεία μὲ τὴ συνήθισμένη του φροντίδα καὶ προνοητικότητα.

Πρὶν φύγῃ ἀπὸ τὸ Παρίσι, εἶχε ὀργανώσει τὴν ἀμυνα ὅλων τῶν γαλλικῶν συνόρων.

Προβλέποντας ἐνδεχόμενη εἰσβολὴ τῆς Αὐστρίας στὴν Ἰταλία, εἶχε βάλει τὸν Μασσένα καὶ τὸν Μαριὸν νὰ φυλάγουν ἀπὸ τὸ νὸς.

Ὁ Κελλεριάν, ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος τῆς Ὀλλανδίας, ὁ ἀδελφός του, ὁ Μορτιέ καὶ ὁ Μπρὺν φυλάγαν τὸ Ρήνο, ἀπὸ τὴ Μαγεντία ὡς τὸ Χέλδερ, καὶ τὴν ἀκτὴ, ἀπὸ τὸ Χέλδερ ὡς τὴ Βουλώνη.

Ὁ Ζυὸ διοικοῦσε τὸ στρατὸ τοῦ κέντρου. Ὁκτὼ χιλιάδες ἄντρες μὲ τὴ Δημοτικὴ Φρουρὰ ἔμεναν στὸ Παρίσι.

Γιὰ νὰ προετοιμαστοῦν ὅλ' αὐτὰ, ὁ Ναπολέων ὑπαγόρευε διαταγὰς δύο ἡμερώνικτα σχεδὸν χωρὶς διακοπὴ! Κι' ἔστειλε διακόσια γράμματα ποῦ φυλάγονται σήμερὰ στ' Ἀρχεῖα κι' ἀποτελοῦν τὰ τελειότερα πρότυπα στὴν τέχνη τῆς ἀρχιστρατηγίας.

Τίποτα δὲν ἐξέλασε, τίποτα δὲν παρέλειψε. Ἐφοδίασε καθεστράτιωτὴ μὲ τρία ζευγῆ παπούτσιά, τὸ ἕνα στὰ πόδια, τὰ ἄλλα δύο στὸ σᾶκος. Μάζεψε τεράστιες προμήθειες προτίμων, πυρομαχικῶν, καὶ καθε εἶδους ὕλικου. Ἡ Ἐπιμελητεῖα γενικὰ ἦταν ἡ τελειότερη ἀπ' ὅσες εἶδε ὡς τότε στρατῶς.

Ὁ Αὐτοκράτωρ, ἀφοῦ ἐφρόντισε ἔτσι καὶ γιὰ τὰ ἐλάχιστα, ἦταν ἐλεύθερος νὰ κινηθῇ.

Τὸν Ὁκτώβριον τοῦ 1806 εἶχε στὰ αὐθενικὰ σύνορα ἕξ λαμπρὰ σώματα μὲ τὸ Βερναρδῶτη, τὸ Νέυ κι' ἄλλους τέσσαρες στρατάρχες. Κι' ὁ Μυρά, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἱππικοῦ, εἶχε στὴ διάθεσίν του εἰκοσικτὸ χιλιάδες ἱππεῖς, γεμάτους ζήλο καὶ γυμνασμένους θαυμάσια.

Ὁ πρωσικὸς στρατὸς κι' ὁ γαλλικὸς ἦταν ἀριθμητικῶς ἴσοι. Καθὼς εἶχε περίπου 165,000 στρατιῶτες. Κι' οἱ Πρωσοὶ ἦταν ὁμολογουμένως λαμπροί, βγαλμένοι ἀπὸ τὸ σχολεῖο τοῦ Μεγάλου Φρειδερίκου.

Ἀλλὰ κι' ὁ Γαλλικὸς ἦταν γυμνασμένος ἀπὸ δεκαπέντε χρόνων ἀδύνατους πολέμους κι' εἶχε ἀκαταπόνητο φρόνημα ἀπὸ τὴν ἀνάμνηση τριάντα νικῶν καὶ προπάντων ἀπὸ τὴν ἐμπιστοσύνη ποῦ τοῦ γεννοῦσε ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ Ναπολέοντος.

Γι' αὐτὸ, ὅταν στὶς 8 τοῦ Ὁκτώβριον ἔφθασε ἡ διαταγὴ νὰ τραβήξουν μπροστά, μὲ μεγάλο κόπο κατόρθωσαν οἱ ἀξιωματικοὶ νὰ μετριάσουν τὴν ὀρμὴ τῶν στρατευμάτων.

Στὶς 9, ὁ Μυρά μὲ τὸ ἱππικὸ τοῦ ἀνάγκασε τὸ σῶμα τοῦ πρῶτου στρατηγῶς Ταουεντοῦ νὰ ὑποχωρήσῃ.

Στὶς 10, ἔπαθε τὰ ἴδια τὸ σῶμα τοῦ πρίγκηπα Λουδοβίκου τῆς Πρωσίας, ποῦ πολέμησε γενναῖα καὶ ἀκοτόθηκα μάλιστα στὴ μάχη.

Ὁ πανικὸς ἦταν τόσο μεγάλος, ὥστε ἔφθασε ὡς τὴν Ἰένα, τὴν πόλη ὅπου ἔμενε τὸ κύριον σῶμα τοῦ πρωσικοῦ στρατοῦ.

Στὶς 12, ὁ Ναπολέων προχώρηε κι' ὁ στρατάρχης Νταβὺ κυριεῖε τὸ Νάουμπουργκ, κοντὰ στὴν Ἰένα, καὶ τὴ γέφυρα τοῦ Σάλα.

Συγχρόνως ὁ στρατάρχης Λάνν βαδίζει κατὰ τῆς Ἰένας κι' ὁ Μυρά κατὰ τῆς Δειψίας.

Ὁ δούκας τοῦ Μπρούνοβικ, ὁ πρῶτος ἀρχιστρατηγὸς, φοβᾶται τότε μὴ κυκλωθῇ. Κι' ἀφίγοντας τὸν πρίγκηπα Κοένλόε στὰ ὑψώματα τῆς Ἰένας, διευθύνεται, μὲ τὸν βασιλεῖα τῆς Πρωσίας Φρειδερίκο Γουλιέλμο, πρὸς τὸ Νάουμπουργκ, γιὰ νὰ διώξῃ ἀπὸ κεῖ τὸν Νταβὺ.

Ἡ ἀνησυχία ἦταν μεγάλη στὸ πρωσικὸ ἀρχηγεῖο. Ὅσο κι' ἂν καυχώταν, στὴν ἀρχή, πῶς θὰ ἔκανε τοὺς Γάλλους ἀμιάχαφιά, ὅσο κι' ἂν θεωροῦσε αὐτὸν τὸν πόλεμο παιγνίδι καὶ διασκεδάση, —ἀφοῦ κι' αὐτὴ ἡ βασίλισσα τῆς Πρωσίας εἶχε ἀκολουθήσει τὸν ἄντρα τῆς στὸ στρατόπεδο, καὶ συχνὰ τὴν ἔβλεπαν ἐπιπη κοντὰ του νὰ ἐπιθεωρᾷ τὰ στρατεύματα, — τόσο φοβόταν εὐκολὰ βλεπόντας πῶς δὲν ἦταν κηθδὸν εὐκολὴ ἡ νίκη...

Κι' ὁ φόβος τῶν Πρωσῶν κορυφώθηκε ὅταν ἐμαθῶν πῶς ὁ ἴδιος ὁ Ναπολέων ἐβάδιζε κατὰ τῆς Ἰένας μὲ τὴ Φρουρὰ του.

Πραγματικῶς, στὶς 13 τοῦ Ὁκτώβριον, τὸ 1^ο τῶν Γρεναδιέρων σταμάτησε ἔνα λόφα ἀπᾶνω ἀπὸ τὴν κοιλάδα τοῦ Σάλα.

Μέσα στὴν ὁμίχλη ποῦ ἀνέβαινε ἀπὸ τὰ δάση καὶ τὰ λειβάδια, μακριὰ, ἀμυδρὰ, διακρινόταν ἡ πόλη. Δεξιὰ καὶ πίσω, οἱ γρεναδιέροι ἔβλεπαν τὰ στρατεύματα τοῦ στρατάρχου Λάνν. Καὶ λίγα μέτρα μπροστ' ἀπὸ τὴ Φρουρὰ, ὁ Ναπολέων μίλοῦσε μαζὶ του.

Εἶχε κατεβῆ ἀπὸ τὸλόγος τοῦ τοῦ ἄσπρου μὲ τὴν κοκκινόχρυση σέλλα, ποῦ χρομέτιζε, κρατούμενο ἀπὸ ἕνα στρατιῶτὴ τῆς ἀκολουθίας.

(Ἔπειτα συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ [Κατὰ τὸ Γαλλικὸ τοῦ λοχαγοῦ Danrit]

ΘΑΛΑΣΣΑ - ΑΡΜΥΡΑ

Ὁ καπετὰν Κωνσταντῆς ἦταν τὸ καμάρι τοῦ νηιοῦ. Σιωπὸς ἀφεντάνθρωπος.

Ὅταν ἡ σκούνα του, ἔπειτα ἀπὸ μακρινὸ καφεῖδι, ἄραζε στὸ λιμανάκι τοῦ νηιοῦ, χαρὰ καὶ ἀγαλλίαση στὴν οἰκογένειά του, στοὺς συγγενεῖς του, στοὺς φίλους του, στὴν ἐκκλησία, στοὺς καφεενέδες, στὶς ταβέρνες, σὲ ὅλο τὸ νησί. Ἦξερε νὰ φερῆ ἀπὸ τὰ ταξείδια του στὸν καθένα ὅτι τοῦ χρειαζόταν, ὅτι ἀγαποῦσε ὁ καθένας περισσότερο. Στὸν καπετὰν Θεωδωρῆ, ἀπόμαχο πλέον ναυτικῶ, ἔφερνε τουμπεκὶ περσικὸ γιὰ τὸ ναργιλέ του. Στὴν κυρὰ Μυρτιῶ, τὴ γρηὴ γειτόνισσα, ποῦ κρατοῦσε συμπροφία τῆς καπετανίσσας κατὰ τὴν ἀπουσία του, ἔφερνε καφὲ γεμένικο. Στὴν καπετανίσσα ἔφερνε μεταξωτὰ τῆς Σμύρνης, γούνες τῆς Ρωσίας καὶ στὸν Παῦλο, τὸ μοναχικὸ παιδί του, ἔφερνε τοῦ κολλιοῦ τὸ γάλα.

Ὅταν ἐμπαινε στὴν ἐκκλησίᾳ ὁ καπετὰν Κωνσταντῆς ἔπειτα ὄλο ταξείδι, ἀμέσως οἱ ἐπίτροποι κατέβαιναν ἀπὸ τὰ στασιδια τοὺς καὶ τοῦ παραχωροῦσαν τιμητικὴ θέση. Κι' ἐκεῖνος ἄφινε στὸ δίσκο μιά ἐγγλέζικη λίρα, ποῦ ἔλαμπε μέσα στὶς πενταροδεκάρες τῶν ἄλλων, ὅπως λάμπει τὸ φεγγάρι στὸν οὐρανὸ μέσα στ' ἄλλα ἀστέρια. Κι' ὅταν ἄρχιζε τὸ «Δόξα σοι τῷ δεῖξαντι τὸ φῶς», ἕνας ἐπίτροπος κουνοῦσε τὸν πολυέλατο τιμητικὸ γιὰ τὸν καπετὰν Κωνσταντῆ. Κι' ἔπρεπε νὰ γίνε-ται ἔτσι, γιὰτὶ τὸν πολυέλατο αὐτὸν τὸν εἶχε φέρει ὁ καπετὰν Κωνσταντῆς ἀπὸ τὴ Βενετία. Καὶ τὸν ἀσημένιο Ἀγιὸ Νικόλαο, ποῦ ἦταν στὸ προσκυνητήρι, αὐτὸς τὸν εἶχε φέρει ἀπὸ τὴν Ὀντεσσα. Μόλις δ' ἐτελείωνε ἡ λειτουργία, ὁ παπα Γρηγόρης τοῦ ἔστειλε ἰδιαιτέρως τὸ ἀντίδωρο διπλωμένο ἔνα χαρτί.

Ὅταν ὁ κύρ Φιλάρτος ὁ καφετζής, ποῦ εἶχε τὸ γειτονικὸ μὲ τὴν ἐκκλησία καφενεῖο, ἀκούε τις τρεῖς καμπανίες τοῦ «Σὲ ὑμνοῦμεν», ἔτοιμαζε τὰ φλυτζάνια τοῦ καφῆ, ἔφερνε τὸ τουμπεκὶ γιὰ τοὺς ναργιλέδες, ἐκαθάριζε τὰ τραπέζια, γιὰτὶ ὅλοι οἱ ἐκκλησιαζόμενοι θὰ πῆγαιναν κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὴν ἐκκλησία στὸ καφενεῖο. Ὁ καπετὰν Κωνσταντῆς τελευταῖος, μᾶζι μὲ τοὺς ἐπίτροπους, ἄφινε τὴν ἐκκλησία καὶ τραβοῦσαν κι' αὐτοὶ κατὰ τὸν καφενεῖο. Τότε μόνον φαίνονταν πῶς ἐγέμιζε ὁ καφενεῖος, ὅταν ἐμπαινε μέσα ὁ Καπετὰν Κωνσταντῆς. Ἐκεῖ λοιπὸν πρὶν ἀκόμη καθίσῃ, χτυποῦσε τίς χοντρές παλάμες του, ὅπως χτυπᾷ ὁ κόπανος τὰ πλευρὰ τοῦ πλοιοῦ ὅταν τὸ καλαφατζίου, καὶ μὲ μιά πλατεῖα χειρονομία, δειχόντας ὅλους τοὺς θαμνῆνες, «Κέρασέ μας, κύρ Φιλάρτε», ἔλεγε καὶ στὸ δίσκο τοῦ καφετζῆ ἔφερνε μιά ἐγγλέζικη, χωρὶς νὰ καταδέχεται νὰ παίρ-νη ρέστα. Καὶ τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς ἐγύριζε ὅλες τίς ταβέρνες, ὅχι βέβαια γιὰ

νὰ μεθῶν, ἀλλὰ γιὰ νὰ σκορπίσῃ παντοῦ τὴν καλοσύνη του καὶ τίς λίρες του.

Τὰ χρόνια περνοῦσαν καί, ἀπὸ τὸ βάρος τους, ἄρχισαν νὰ γέρνουν οἱ ὅμοι τοῦ καπετὰν Κωνσταντῆ. Οἱ ἄσπρες τρίχες ἄρχισαν νὰ φαίνωνται στὸ κεφάλι του, ὅπως ὁ ἄφρος τῆς θάλασσας ἀπᾶνω στὰ μαῦρα κύματα. Τὸ παιδί του, ὁ Παῦλος, ἐτελείωσε τὸ Ἑλληνικὸ σχολεῖο κι' ὁ καπετὰν Κωνσταντῆς λέει σοδάρὰ μιά μέρα στὴν καπετανίσσα:

—Καιρὸς εἶναι πιά νὰ μαρκάρῃ τὸ παιδί μου στὴ σκούνα. Θέλω νὰ τὸ ἴδω νὰ πιάσῃ τὸ τιμόνι, πρὶν μὲ πλανώσουν τὰ βαρεῖα γεράματα.

—Χριστὸς καὶ Παναγία, καπετάνιε μου, μὴ ρίξῃς τὸ μοναχικὸ παιδί μας στὴ θάλασσα! Μὲ φτάνει ἕνας καιρὸς, ὁ δικός σου. Μὴ μοῦ προσθήσῃς καὶ τοῦ παιδιοῦ μου, γιὰτὶ δὲν θὰ τὸν βαστάξω.

—Πῶς! Τί εἶπες; Μὴ θέλεις νὰ κάμω τὸ παιδί μου στεριανό; Μὴ θέλεις νὰ τὸν κάμω δάσκαλο ἢ παπῆ;

—Ὅχι, καπετάνιε μου, νὰ τὸν σπουδάξῃς στὴν Ἀθήνα. Τὸν τρόπο τὸν ἔχομε. Νὰ γείνη ἕνας γιατρός, δικηγόρος, νὰ φάη ἀναπαυμένο ψωμί κι' ἐμεῖς νὰχοῦμε καλά ὑστερᾶν. Νὰ λείψῃ πιά ἡ λαχτὰρά ἀπ' τὴν ψυχὴ μου.

—Ὅχι! Τὸ παιδί μου θὰ γείνη καπετάνιος. Τὸ καπετανίει τᾶχοῦμε ἀπὸ πάμπο προσπάππο καὶ τᾶχω ντροπὴ νὰ κοπῆ σὲ μένα.

Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποῦ μίλοῦσε μὲ τόσο αὐστηρότητα στὴν καπετανίσσα καὶ ἡ πρώτη φορὰ ποῦ ἡ καπετανίσσα εἶχε διάφορη γνώμη ἀπὸ τὸν καπετάνιο. Τῆς φαίνόταν ὅμως ὅτι τὸ παιδί τῆς, τὸ σπλάγχο τῆς, ἦταν κάπου σὲ ἀπογυαλιὰ ἀπό-κρημνη ναυαγός, μὲ βουρὰ τὰ κύματα, καὶ αγωνιζόταν νὰ σωθῇ καὶ τῆς ἐτέντωνε τὰ χέρια του ἀπὸ τὸ ἄγριο πέλαγος, γιὰ νὰ τὸ σώσῃ. Τῆς φαίνόταν ὅτι ἀπὸ καίην τὴ στιγμὴ τὸ παιδί τῆς ἄρχισε ν' ἀπομακρύνεται ἀπὸ κοντὰ τῆς, νὰ τὸ χάνῃ σιγά-σιγὰ κι' ἡ ἰδέα αὐτῆς τῆς ἔδινε ἄφρος ν' ἀτιμολῆ στὸν ἄνδρα τῆς, στὸν καπετάνιο τὸν φημισμένο γιὰ τὴ φρονιμάδα καὶ τὴν καλοσύνη του.

Τὸ βράδυ, ὁ καπετάνιος κι' ἡ καπετανίσσα ἐδείπνησαν σιωπηλοί. Ὁ καθένας εἶχε τίς σκέψεις του. Κι' οἱ δύο ὅμως συλλογιζόταν τὸ ἴδιο πρᾶγμα, τὸ παιδί τους.

Ἡ σιωπὴ αὐτὴ τοῦ καπετάνιο ἄρесе στὴν καπετανίσσα. Κατὰλάβαινε ὅτι ἄρχισε νὰ σκέπτεται τὴν ἰδέα τῆς. Τὸ παιδί ἐκοιμᾶταν ἀμέριμνο στὸ παστρικό κρεβάτι του. Ὁ καπετὰν Κωνσταντῆς τὸ θεωροῦσε καὶ τὸ καμάρωνε. Τοῦ ἐρχόταν ὅμως στὸ νοῦ οἱ χιονιές τῆς Μαύρης Θάλασσας, ὁ βαρριάς τοῦ κάβο Μαλιὰ κι' ὁ γρελοβάντης τοῦ κάβο Ντόρου καὶ στὴν ψυχὴ του σιγὰ σιγὰ ἄρχισε νὰ γίνεται μιά μεταβολή. Ἡ ἀγάπη τοῦ παιδιοῦ του ἄρχισε νὰ νικᾷ τὴν περφηφάνεια τοῦ καπετάνιο.

Ποτὲ στὴ ζωὴ του δὲν εἶχε περάσει τόσο ἀνήσυχη νύχτα ὡς καπετὰν Κωνσταντῆς. Δασυλόοι καὶ μαθητᾶι, γιαιτροὶ καὶ δικηγόροι, καπετανῆοι καὶ ναῦτες, θρανία καὶ ἀλμπουρα, φουρτοῦνες καὶ γαλήνες, ὅλα ἀνακατευόνταν σὺν-κουδάρῃ στὸν ὕπνο του, στὸν ἔθνηο του, καὶ αὐτὸς δὲν ἤξερε νὰ καθόρισῃ.

Γέλωςπάντων, ἔπειτα ἀπὸ σκέψη κάμποσων ἡμερῶν, ἡ ἀγάπη ἐνίκησε τὴν περρηφάνεια, ὅπως πάντα συμβαίνει ἔς-αὐτὸν τὸν κόσμο, καὶ ὁ καπετὰν Κωνσταντῆς ἀποφάσισε νὰ σπουδάσῃ τὸ παιδί του. Γιὰ νὰ μὴ φανῇ ὅμως ὅτι ὑποχωρεῖ διαμιάς, α' Ἀς τελειώσῃ τὸ γυμνάσιο, εἶπε, καὶ βλέπομε.» Ἡ χαρὰ τῆς καπετανίσσας ἦταν ἀπερίγραπτη. Ἦταν ὁ πρῶτος καὶ μέγανος θρίαμβός τῆς.

Ὁ καπετὰν Κωνσταντῆς ἄρχισε πάλι νὰ παλαίη μὲ τοὺς ἀνέμους καὶ τὰ κύματα, νὰ μὴ λείψῃ τίποτα στὸ παιδί του ποῦ σπουδάξει, νὰ μὴ λείψῃ τίποτα στὴν εὐτυχημένη καπετανίσσα.

Τὰ χρόνια περνοῦσαν κι' οἱ ὅμοι τοῦ καπετὰν Κωνσταντῆ ἔγειρναν περισσότερο. Οἱ χιονιές τῆς Μαύρης Θάλασσας, ὁ βαρριάς τοῦ κάβο Μαλιὰ κι' ὁ γρελοβάντης τοῦ κάβο Ντόρου, ἂν ἕως τώρα δὲν ἔφαγαν δολοκλήρη διαμιάς τὸν καπετάν Κωνσταντῆ, τὸν ἐτρωγαν ὅμως λίγολ-ίγολ κι' ἄρχισαν ἀπὸ τὰ πόδια. Αὐτὰ ἄρχισαν νὰ θαραίνον, νὰ πρῆσκωνται, νὰ πονοῦν. Κι' ὁ γυιὸς του, γιαιτρός πλέον ἐγκαταστήμενος στὸ νησί, ἀπεφάνθη μὲ τὴ γλώσσα τῆς Ἐπιστήμης καὶ μὲ τὸ σοδάρὸ ὕφος τοῦ ἐπιστήμονος, ὅτι «Οἱ ρευματισμοὶ ἐπιδεινώνονται ἐκ τῆς ὑγρασίας καὶ ὅτι ἐνδείκνυται ἀποχή ἀπὸ τοῦ ἐπαγγέλλματος τοῦ ναυτικοῦ.» (Ἔπειτα συνέχεια.)

Π. Α. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΕΛΦΟΙ 5. ΔΑΦΝΗ Στὸν καλό μου τὸν Μάγγη.

Ἦ, ἐοὺς πανίερρον βλάστημα, ποῦ ἔχεις δῶ κάτω λείψει! μακριὰ ἀπὸ τοὺς ἐναγέτες ἀνθῶν οἱ δάφνης; στ' ἄγρια πλάγια τῶν Φαιδραίων τ' ἄβατα, ψηλὰ σὲ ἀπάτητα ὕψη, καὶ ποῦ σκορπάει τὸ θρῆνο τῆς τῆ νύχτα ἡ κοκκοῦβράγια.

6. ΔΡΑΜΑ

...Ὁκέτι φοῖβος ἔχει καλύβαν, οὐ μόνον δάφνην, οὐδ' ἀγᾶν κάλλεουσιν...

Παγὰ λαλέουσα, δατειρεψες! κανένας πιά δὲν βγαίνει γρηγορὸς μέσα ἀπὸ τ' ἄδυκο βαθύ: βουβὴ ἢ Πυθία, ξεροὺς οἱ δάφνης, ἀφύλλες, καὶ μόνη ἡ Κασταλία, καλιῶν κμαῶν ἀντίλαλος θαμπός, κυλάει δλιμμένη.

Ἰούλιος 1921. ΙΩΑΝΝ. Θ. ΚΑΡΥΙΑΝΗΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΥΘΟΙ

Αγαπητοί μου,

ΟΤΗΣΑΝ πολλοί τη Διάπλασι, ποίος είν' αυτός ο Τριλούσσας, που ένας περιεργύτατος μύθος του, «Ο φιλόδοξος βάτραχος», δημοσιεύθηκε σε περσμένο φύλλο. Και σκέφθηκα πώς θαζέλε να σάς πω μερικά για το σύγχρονο αυτόν Αίσωπο και για τους άλλους καινούργιους μυθογράφους. Η μυθογραφία, βλέπετε, είν' ένα είδος που ενδιαφέρει κατ'έξοχον τα παιδιά. Τα διασκεδάζει και τα μορφώνει. Γιατί κάθε μύθος έχει, γραφτό ή άγραφο, το ήθικόν του επιμήθιο.

Ο Τριλούσσας είν' ένας Ιταλός ποιητής σημερινός, πολύ έξυπνος, άστεύος και κοσμακλήρης. Το έληθινό του όνομα, Salustri, το αναγραμμιάσει, το άκυσυλάβιστο μάλλον, Trilussa, και τώκανε ψευδώνυμό του. Έχει δημοσιεύσει τρεις τόμους με Μύθους που έκαμαν μεγάλη έντύπωση παντού. Από αυτούς εδιάλεξε τους καλύτερους ο κ. Τριχογλίδης και τους μετέφρασε ελληνικά. Κι' από αυτό το βιβλιαράκι πήρε η Διάπλασι τον «Φιλόδοξο βάτραχο».

Επιμήθιο αυτός ο μύθος δεν έχει. Θάταν όμως διαφορετικό από το επιμήθιο του αντίστοιχου μύθου του Αίσωπου, όπως είναι διαφορετικός κι' ο μύθος ο ίδιος. Θυμάστε βέβαια τι παθαίνει ο βάτραχος του Αίσωπου που θέλει να γίνη μεγάλος σά βώδι: από το πολύ φούσκωμα σκάει. Είν' ένας βάτραχος άνόητος. Και το επιμήθιο είναι πώς όποιος θέλει να κάνη το μεγάλο χωρίς να μπορῆ, χάνεται, καταστρέφεται. Ο βάτραχος όμως του Τριλούσσα, στο φιλόδοξο κι' αν είναι, έχει φρόνηση. Άμα εΐδε πώς θάσκαι πριν να γίνη βώδι, σταμάτησε το φούσκωμα. Άλλα κι' έτσι, λέει, κατάφερε να γίνη πιδ χονδρός, πιδ μεγάλος από όλους τους βατράχους και να τους επιβληθῆ. Που θά πῆ—το επιμήθιο,—πώς η φιλοδοξία είνι καλή, όταν είναι και φρόνημη, μετρημένη.

Ο βάτραχος λοιπόν του Αίσωπου είναι άνόητος· ο βάτραχος του Τριλούσσα είνι φρόνημος. Έ, αυτά κάνουν κυρίως οι καινούργιοι μυθογράφοι: φρονιμεύουν τα ζωα του παλιού. Έτσι κι' ένας άλλος,—ο Γάλλος Ρενάρ νομίζω,—που έγραψε, η μάλλον ξανάγραψε τον Αίσωπειο μύθο του Κόρακα και της Άλεπούς. Ο κόρακας του Αίσωπου, καθώς ξέρετε, την παθαίνει τον κολακεύουν τόσο τα ψεύτικα κομπλιμέντα της Άλεπούς, ώστε για να την κάμη νακούση την ώραία του φωνῆ, ο φαντασμένος άνοιγει το στόμα του κι' άφινει να πέση το τυρί, που το άρπάζει εύθως η πονηρή έκείνη και τον κοροϊδεύει. Ο κόρακας ο-

μως του νέου μυθογράφου, έξασφαλίζει πρώτα φρόνημα—φρόνημα το τυρί του, κι' έπειτα άπαντά στην άστυ: «Άλλοι αυτά! διαβάσαμε και μετς Αίσωποι!» Σά να της λέη: «Άμ, τόσοι αιδώνες πέρασαν, καίμην, και νομίζεις πως οι κόρακες,—δηλαδή οι άνθρωποι,—είναι ακόμα τόσο άνόητοι, ώστε να τους γελῆ μ'ά άλεπού, όπως τον καιρό του Αίσωπου;»

Ο Τριλούσσας λοιπόν, καθώς κι' άλλοι νέοι μυθογράφοι, αλλάζουν τους παλιούς, γνωστούς μύθους, για ναλλάξη το επιμήθιόν τους και να γίνεται πιο σύμφωνο με το πνεύμα της εποχής. Κάθ' εποχή, βλέπετε, έχει την ήθικη της. Άλλη ήθικη την έπαχθ του Αίσωπου, Άλλη την εποχή του Λαφονταίν, του Κριλώφ, του Τριλούσσα. Ναι, το παραδέχομαι. Κι' όμως δεν θά σάς συνιστούσα να διαβάσετε, η να πάρτε τοίς μετρητοίς, τους μύθους των σημερινών μυθογράφων, τουλάχιστο όλους. Γιατί πολλοί από αυτούς το παρακάνουν. Κι' από τα επιμήθια τους βγαίνει μια ήθικη άμφιβολη, όλωςόλιου επαναστατική και κάποτε αντίκοινωνική.

Το συμπέρασμα μου είνι, πως όσο νόστιμους, όσο έξυπνους, όσο άστεύους κι' αν βρίσκω μερικούς από τους σημερινούς μύθους, προτιμῶ πάντα τον Αίσωπο. Γιατί αυτός είνι το αιδώνιο πρότυπο κι' η ανεξάντλητη πηγή. Κι' ακόμα γιατί η ήθικη του Αίσωπου,—η ήθικη του παλιού καλού καιρού,—είνι πιδ γερή, πιδ θετική, πιδ άληθινή στις γενικές της γραμμές. Κι' αν αφήσουμε ακόμα κατά μέρος την ήθικη, θά βρούμε πως από τους παλιούς μύθους βγαίνει και καλύτερη πρακτική φιλοσοφία.

Τι τα θέλετε, παιδιά μου! Μου φαίνεται πως βρίσκεται πιδ κοντά στην άλήθεια και στην πραγματικότητα, εκείνος που λέει πως χάνεται και καταστρέφεται όποιος δεν μετρά τις δυνάμεις του και παραφουσκώνει,—σαν το βάτραχο που ήθελε να γίνη βώδι,—από εκείνον που λέει πως μια υπέρμετρη φιλοδοξία είνι καλή, φθάνει ο φιλόδοξος να είνι φρόνημος και να σταματῆ έγκαιρως, σαν το βάτραχο του Τριλούσσα. Ναι, συμβαίνει κάποτε κι' αυτό. Μά πολύ συχνότερα συμβαίνει το άλλο. Γιατί τόσο δύσκολα συμβαδίζει η υπέρμετρη τρελή φιλοδοξία με τη φρόνηση!

Άλλά υπάρχουν και νεώτεροι μυθογράφοι που ξαναφτιάχνουν τους μύθους του Αίσωπου με το ίδιο πνεύμα η πλάττουν καινούργιους, δικούς τους μα άνάλογους. Κι' ένας από τους καλύτερους είνι κι' ο δικός μας Γιάννης Περγαλιτής. Αυτοί οι μύθοι είνι καθαυτό παιδαγωγικοί· αυτούς μπορούν να διαβάζουν χωρίς κανένα κίνδυνο τα παιδιά. Από τους άλλους, τους νεωτεριστικούς, πολλοί είν' επικίνδυνοι. Όπως δά κι' όλα τα παρὰ πολύ νεωτεριστικά...
Σας άσπάζομαι
ΦΑΙΔΩΝ

ΤΟ "ΤΑΠΕΙΝΟΝ ΙΟΝ,"

Μία ώραία πεταλούδα κάθισε άπάνω 'ς ένα μενεξέ χωρίς να τον καλημερίση. Κι' ο μενεξές, θυμωμένος από τη χωριατιά της, της εΐπε:

— Έ, για να σου πῶ! Τι με πήρες; για μαρούλι; Έγώ εΐμαι το «ταπεινόν Ιον», το πιδ χαριτωμένο και μυρωδάτο λουλούδι του κόσμου; Εΐμαι όμορφο, μά δεν καμαρώνω. Έγω ώραίο έξωτερικό, μά δεν καρδώνομαι. Φρέσκο, οι κυρίες μάγοράζουν και στολίζονται. Μακαρμένο, με φυλάνε για ένθύμηση. Ξερό, γιατρεύω το κρυολόγημα. Όλοι μάγατούν. Κι' όμως δεν έχω ξιπκασιά εγώ. Μετρίδφρονα, κρύβουμαι κάτω από τα φύλλα μου. Εΐμαι πλάσμα ταπεινό εγώ!

Κι' η πεταλούδα, φεύγοντας, ψιθύρισε: —Χαρά στη μετρίδφροσύνη!
(Διασκευή ενός Μύθου του TRILUSSA)

ΤΟ ΓΕΦΥΡΙ

Τα μάτια μου ήταν στο βαθύ σκοτάδι βυθισμένα... Τό χάος, δίχως σύνορο, μήτε βυθό κανένα, άσάλευτο κι' άτέλειωτο και μελανό άπλωνόταν. Μέσα από τα σκοτά, εκεί βαθιά στην Άβυσσο φαινόταν μιαρούα, πολύ μακριά, ο Θεός κι' έπραγγε σαν άστέρη. Κι' εΐπα: «Ψυχή μου, θάπρεπε γιγάντιο νάχες χέρι, ένα μεγάλο και γερό γεφύρι για να χτίσης πάνω σέ τόξα άριθμητα κι' άπάνω να πατήσης, για να διαβῆς την Άβυσσο, το χάος που σέ χωρίζει απ' το Θεό, που αντίκειμας στα σκοτά λαμυρίζει. Μά αλόιμονο, δεν τό μπορεί κανείς! Άπειλίστα!» Σάφρονυ κάτι σά φάνεσμά λευκό, σαν όπτασία μες στής Άβύσσου εστάθηκεν, αντίκειμα μου, την άμνη. Είχε μιάν ύψη, που έμοιαζε παράξενα σέ δάκρυ, παρθενικό είχε μετωπο και χέρι παιδικήσος, που καθώς τάλεχε, έμοιαζαν σά να φεγγολοδύνη. Μοδβείσε εμπρός την Άβυσσο, την μελανή σαν πίσσα, που χάνονται οι αντίλαλοι στα βάθη της και φρούθνε, και μούκε: «Τό γεφύρι, αν θές, εγώ για σένα φτιάνω και τη θλιμμένη σου οδηγῶ πρὸς τὸ Θεό, ψυχή.» Βοήκωσα τό μάτια μου στην Άγνωστή μου επάνω: —Που τ' όνομα σου; ρώτησα· και μούπε:—Προσευχή.
(Victor Hugo)
ΜΙΧ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ του JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΑ' (Συνέχεια)

—Θά ξαναρχίσω η επίθεση, εΐπε ο Τζών Μπλόκ.

— Ά εΐμασ' έτοιμοι! άποκρίθηκε ο Φρίτε.

Η επίθεση αυτή ήταν η σφοδρότερη από όλες, γιατί οι άγγριοι, λυσασμένοι, άψηφούσαν πια τις σφαίρες και τα μυδράλια. Έπειτα τα πολυμοφθία λιγότες, φαν και οι άιμο άιμενοι πυροβολούσαν άραιότερα. Έτσι πολλοί άγγριοι, σκαρφαλώνοντας στην πλαγιά του βουνού, κατόρθωσαν να φθάσουν ως το ύπóστεγο. Δυό κανονίες εσκότωσαν μερικούς, εγώ ο Φρίτε, ο Τζάν, ο Φραγκίσκος, ο Τζέκιμ κι' ο Τζών Μπλόκ επάλασαν με τους άλλους όμα προς όμα. Έφθασαν τότε κι' οι επίλοιποι, πατώντας επάνω στα πτώματα που είχαν στρωμένη τη βάση του βουνού. Δεν μεταχειρίζονταν πια τα τόξα τους, παρὰ κάτι άλλα όπλα, σαν τσεκούρια, σαν ροπαλάς, που στα χέρια τους ήταν φοβερά.

Ο άνισος αυτός άγώνας ήταν φανερό πως έπλησίαζε στο τέμα του. Οι τελευταίες σφαίρες είχαν ριχθῆ και βέβαια θά νικούσε τώρα ο άριθμός. Ο κ. Ζερματί κι' οι σύντροφοί του πολεμούσαν με άπόγνωση γύρω στο ύπóστεγο, που δεν θάργουσε να κυριευθῆ. Ο Φρίτε, ο Φραγκίσκος, ο Τζών Μπλόκ, ο πλοίαρχος Γκούλδ, πιασμένοι με τους άλλους άγγριους, ένιδύνευαν να κατακυλήσουν από την κορυφή του βουνού. Σε λίγο κάθε αντίσταση θά ήταν περριτή. Κι' οι άγγριοι θά τους έσφαζαν όλους, γιατί δεν περιμένε βέβαια κανείς εύπλαχία από τέτοιους νικητές...

Τη στιγμή εκείνη,—ήταν ακριβώς όκτω κι' εικοσιπέντε,—μιά κανονία άκούστηκε από τη θάλασσα. Την έφερε ο βοριάς που είχε δυναμώσει. Την άκουσαν κι' οι έπιδρομείς, γιατί οι πιδ προχωρημένοι σταμάτησαν άμέσως.

Ο Φρίτε, ο Τζάν κι' οι άλλοι γύρισαν τότε στο πυροβολείο, μερικοί από αυτούς πληγωμένοι έλαφρά.

—Κανονία!... φώναξε ο Φραγκίσκος.

—Άπό κανόνι καραβιού, άποκρίθηκε ο Τζών Μπλόκ.

—Μά φάνηκε ένα πλοίο, εΐπε ο κ. Ζερματί.

—Που είνι ο «Ξιφίας»; άποκρίθηκε η Τζένου.

—Και που τον στέλνει ο Θεός για να μας σώση! έπρόσθεσε εύθως ο Φραγκίσκος. Σε λίγο άκούστηκε και δεύτερη κανονία. Κι' αυτή τη φορά οι άγγριοι όπισθοχώρησαν ως τα δένδρα και κρύφθηκαν εκεί. Ο Τζών ώρμησε τότε στο κοντάρι της σημαίας και, εύκίνητος σά μούσας, άναρριχθήκε ως την κορυφή.

—Πλοίο!... Πλοίο!... φώναζε. Όλα τα θλέματα στράφηκαν προς τα βορεινά. Πίσω από το άκρωτήρι της Ψεύτικης Έλπίδας φαινόταν τα επάνω πανιά ενός πλοίου, φουσκωμένα από την πρωινή αύρα.

Ήταν ένα τρικάρτο. Και στην κεραία κυμάτιζε η σημαία της Μεγάλης Βρετανίας. Οι γυναίκες είχαν όχη από το ύπóστεγο και με τα χέρια ψηλά ευχαριστούσαν τον Θεό για τη σωτηρία.

—Κι' αυτοί οι κακοδούχοι, ρώτησε ο Φρίτε.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

ΕΥΘΑΛΙΑ Δ. ΜΠΑΝΑΛΟΥ (Χιλιόχρο Τριαντάφυλλο), έν Θεσσαλονίκη. Πρώτον Βραβείον Διαγωνισμού Διηγήματος.

ΦΑΝΗΣ Μ. ΓΑΛΑΝΟΣ (Άγκυράς), έν Αθήνας. Πρώτον Βραβείον Διαγωνισμού Ζωγραφικής.

—Φεύγουν! άποκρίθηκε ο Τζάν που ροδώνισε από το κοντάρι.

—Ναι, φεύγουν, έπρόσθεσε ο Τζών Μπλόκ. Και για να φύγουν πιδ γλήγορα, άς τους βοηθήσουμε και μετς με τις τελευταίες μας σφαίρες!...

Πραγματικώς, τρομαγμένοι από τις κανονίες κι' από την εμφάνιση του πλοίου, οι άγγριοι ώρμησαν προς τη θάλασσα όπου τους περιμέναν οι πυρόγες τους.

Επιτίθασθον με βία και με ταρχή, έπικααν τα κουπιά κι' ο στολίσκος ξεκίνησε, διευθυόμενος προς το Άνατολικό Άκρωτήρι. Ο Τζών Μπλόκ κι' ο Τζάν έριξαν τότε τις δυό τελευταίες κανονίες. Και τρεις πυρόγες, κομμένες στη μέση, βούλιαξαν άμέσως.

Τό άγγλικό καράβι, διευθυόμενο όλο-

να προς το νησί του Καρχαρία, άρχισε κι' αυτό να καγονοδύη τον στολίσκο των άγγριών. Κι' από όλες εκείνες τις πυρόγες, δυό μόνο κατάφεραν να φθάσουν και να κρυφούν πίσω από το άκρωτήρι. Οι άλλες βούλιαξαν όλες. Μά κι' εκείνες οι δυό που γλότωσαν, δεν θά ξαναγύριζαν βέβαια ποτέ...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΒ' Ο «Ξιφίας».—Κατόχη σ' όνομα της Άγγλιας.—Καμιά είδηση για τὸ «Φλόγν».—Επιστολή στο Φελσενχάιμ.—Ένας γάμος έν Ελλάσσει.—Υστερ' από πολλά χρόνια.—Η εήμερία της Νέας Έλβετίας.

Ο Ξιφίας ήταν πραγματικώς το πλοίο που άγκυροβόλησε στον όρμο της Σωτηρίας.

Αφού έτελειώσαν οι έπισκευές, ο πλοίαρχος Λίττλατον άφησε το Καπταόν όπου είχε μείνει πολλούς μήνες, και τέλος έφθασε στη Νέα Έλβετία, για να κόμη έπισήμως την κατοχή του νησιού σ' όνομα της Άγγλιας.

Από το στόμα του ίδιου του Χάρου Γκούλδ, έμαθε τα συμβάντα του «Φλόγν».

Τι νάπνευνε άρα γε αυτό το πλοίο; Ο Ροβέρτος Μπόρουπτ έπειράτευε όλοένα στον Ειρηνικό; η χάθηκε κι' αυτός σέ καμμία μεγάλη τρικυμία; Δε θά το έμάθαιναν ποτέ. Μά εύτε είχαν άνάγκη να το μάθουν.

Με πόση χαρά εΐδαν οι δυό οικογένετες πὸς τὸ Φελσενχάιμ, δεν είχε περάσθῆ! Φαίνεται πως οι άγγριοι είχαν σκοπό να μείνουν όριστικώς στο νησί και να εγκατασταθούν 'ς εκείνη τη μεγάλη κατοικία. Καμμία ζημία στις κρεββατοκάμαρες και στις σάλες, κανένα έγχος λεηλασίας στα παραρτήματα

και στις άποθήκες, καμμία καταστροφή στον κήπο και στους άγρούς.

Μόλις γύρισαν οι άποικοι στο Φελσενχάιμ, οι σκύλοι Μπράουν, Τούρκος και Φάλιμ έτρεξαν να τους προύπανθήσουν με γαυγίσματα και σκιρτήματα χαράς. Βρήκαν επίσης κι' όλα τάλλα κατοικίδια ζωα, σκαρπισμένα στον περιβόλο: τους βόναςσους Στούμυ και Μπουμμο, το καρηλοπούλι Μπραουζεβίντ, τον πύθηκο Κνίψ, τον όναγρο Λαίχτφους, την άγγελάδα Μπλάς με τις συντρόφισσές της, τον ταύρο Μπουλ με τους συντρόφους του, τα γαϊδουράκια Ράς, Πράιλ και Φλίγκ, το ταακάλι και τέλος τον άμπατρο της Τζένου, τον άγαπημένο, που είχε πετάξει πάλι, επάνω από τη θάλασσα, από τον Καρχαρία ως το Φελσενχάιμ.

(Έπειτα: τὸ τέλος.)

*Το εικόνι φύλλου 10, σελ. 317.

